

شنوندگان همیشه همراه

این بازیگر رادیو از شنوندگان وفادار رادیو نمایش می‌گوید: ما به عنوان بازیگر، کارگردان و تهیه‌کننده، مخاطبان دائمی داریم که هم ما آنها را به طور کامل می‌شناسیم و هم آنها ما را. گاهی این مخاطبان با شیرینی و دسته گل به رادیو می‌آیند. آقای طائب، علی آقا و خیلی‌های دیگر از مخاطبان به ما سر می‌زنند.

او در پاسخ به این سوال که ترجیح خودش بازیگری یا کارگردانی است و آیا لازم بود ابتدا بازیگری را تجربه کند تا بتواند در عرصه کارگردان هم فعالیت کند، ادامه می‌دهد: بازیگری را بیشتر دوست دارم اما از چشم مخاطب کارگردانی من پذیرفته‌تر است. رادیو، نوع سوم بازیگری است و تکنیک‌ها و زیر و بم‌های خودش را دارد. اگر از این تکنیک‌ها آگاه نباشید، نمی‌توانید از هنرپیشه بازی بگیری. فاصله با میکروفن، چگونه نشستن هنرپیشه پشت میکروفن، اجرای حالت‌های مختلف همه نیازمند دانستن همان زیر و بم‌هاست. البته اکت‌ها در نمایش‌های رادیویی کم است اما همین اکت‌ها می‌تواند به حس خود بازیگر و به مخاطب برای تصویرسازی بسیار کمک کند. یکی از کسانی که این کار را بسیار خوب انجام می‌دهد، فریبا متخصص است. به عنوان مثال، اگر قرار باشد نقش یک خانم چادری را بازی کند حتما چادر سرش می‌کند. کسی او را نمی‌بیند اما خودش با حرکت چادر و گرفتن آن به دندانش آن حس را به مخاطب منتقل می‌کند. نمایشی داشتیم که شخصیت اصلی آن بالای درخت بود. بازیگر این نقش واقعا رفت و روی یک سکو نشست و از آنجا نمایش را اجرا کرد. این تکنیک‌ها را کسی می‌تواند از بازیگر بخواهد که سال‌ها در رادیو رفت و آمد داشته باشد، به اصطلاح خاک صحنه را خورده و با میکروفن عجین باشد.

مینو جبارزاده از تازه‌ترین نمایش رادیویی خود و بازخورد همراهان این رادیو گفت:

شنوندگان با گل و شیرینی به رادیو می‌آیند

مینو جبارزاده از پیشکسوتان، بازیگران و کارگردانان توانمند رادیوست که دکترای پژوهش‌های هنر دارد. او در دانشگاه به تدریس نمایش رادیویی، بازیگری، کارگردانی و نمایشنامه‌نویسی رادیو، تاریخ هنر معاصر و روش تحقیق مشغول است. او در تازه‌ترین اثرش در قامت یک کارگردان، ضبط نمایش رادیویی «خانه امید» را از ۳۰ خرداد آغاز کرده است. خانه امید در شش قسمت ساخته می‌شود و روایتی است از افرادی که در خانه سالمندان زندگی می‌کنند. این نمایش همین هفته اتفاقاتی را که میان این افراد و کادر نگهداری خانه سالمندان رخ می‌دهد به گوش مخاطب می‌رساند. ۱۴ بازیگر در این نمایش ایفای نقش می‌کنند و تهیه‌کنندگی آن به عهده فرهاد امینی است. جبارزاده علاوه بر کار صدا در چند سریال و فیلم سینمایی بازی کرده است. جبارزاده همچنین اجرای مسابقه «با بچه‌های مدرسه» را هم به مدت طولانی در شبکه دوم سیما تجربه کرده است. به بهانه ضبط خانه امید، با مینو جبارزاده گفت‌وگو کردیم و از حال و احوال رادیو از دیروز تا امروز گفتیم و شنیدیم.

زینب زارع
چهارمندان
روزنامه‌نگار

راه‌اندازی دوباره دفتر ادبیات نمایشی

جبارزاده می‌گوید: خوشبختانه مدیر فعلی رادیو نمایش، محسن سوهانی از مدیران روشن ضمیر و خوشفکر است و رابطه بسیار خوبی با هنرمندان نمایش‌ها دارد. از زمان حضور او، دفتر ادبیات نمایشی مجدداً راه‌اندازی شد. سال‌ها این دفتر فعالیت چندانی نداشت و بازیگران از این که نمایش‌ها سردبیر نداشتند، رنج می‌بردند. مدیر گروه، متنی را به نویسنده سفارش می‌داد و زمانی که آماده می‌شد، مستقیم در اختیار بازیگر قرار می‌گرفت و این ما بودیم که به دلیل نبود سردبیر با سردرگمی و سختی متن‌ها را اجرا می‌کردیم. همین اتفاق باعث شد کیفیت نمایش‌ها به شدت پایین بیاید. خوشحالیم که این دفتر دوباره فعال شد. در حال حاضر مدیر شبکه تلاش می‌کند علاوه بر کیفیت، تعداد نمایش‌ها را هم ارتقا دهد اما بودجه ناچیز رادیو نمایش، دست و پای همه را بسته است. امیدوارم مدیریت دکتر سوهانی همچنان در رادیو نمایش تداوم داشته باشد تا از ظرفیت او استفاده کنیم.

لزوم وجود رادیو نمایش

جبارزاده در ابتدای صحبت‌هایش به ضرورت اختصاص یک شبکه رادیویی به نمایش اشاره می‌کند و می‌گوید: تأسیس چنین رادیویی برای علاقه‌مندان، مخاطبان رادیو به‌ویژه طرفداران نمایش‌های رادیویی، ناپایان، افرادی که زمان زیادی در محل کارشان حضور دارند و کسانی که وقتی برای استفاده از محصولات تصویری ندارند، بسیار مؤثر است. جبارزاده تأکید می‌کند هنوز به صورت کامل از توان این رادیو استفاده نشده و این عدم بهره‌گیری را ناشی از مشکلات مالی، تغییرات بخش‌ها و تفاوت نگاهی که در هر تغییر وجود دارد، می‌داند.

این بازیگر رادیو ادامه می‌دهد: تأثیرگذاری یک نمایش رادیویی در کنار کیفیت آن به سیاست‌گذاری‌ها هم برمی‌گردد. مطمئناً تأثیر آموزشی و فرهنگی نمایش رادیویی صد برابر یک برنامه رادیویی است. یک نمایش رادیویی علاوه بر این که بسیار زودبازده است از نمایش‌های تصویری هم خیلی کم‌هزینه‌تر است. به یاد دارم زمانی که سردار سلیمانی به شهادت رسید، شبانه داستانی رادیویی درباره ایشان نوشته شد و فردایش اجرا و ضبط شد. کدام ظرفیت را سراغ دارید که چنین سرعت و تأثیرگذاری داشته باشد؟

رادیو، خانه من است

جبارزاده از حس و حالش درباره رادیو می‌گوید: من سال ۵۳ وارد رادیو شدم. رادیو خانه اول من است نه خانه دوم. آدم‌های رادیو هم، خانواده‌ام هستم. حتی چند سال که فعالیت‌م با وقفه مواجه شد، بعد از این که وارد رادیو شدم، بوی کاست‌های خام به مشامم رسید. عمیق نفس کشیدم و بوی این کاست‌ها را به ریه‌ام فرستادم و گفتم دوباره برگشتم خانه. من در رادیو بزرگ شدم، چون وقتی سواد نداشتم به رادیو رفتم و حالا که دکتر دارم هنوزم در رادیو هستم. من در رادیو پیر شدم و فرزندانم را آنجا بزرگ کردم. غصه‌ها خوردم و شاهد رفت و آمد بسیاری از آدم‌ها بودم و خیلی چیزها از آنها یاد گرفتم.

سال‌ها بعد قضاوت می‌شویم

جبارزاده از نمایش رادیویی می‌گوید که متعلق به بیشتر از ۴۰ سال پیش بوده و تازگی در اپلیکیشن ایران‌صدا می‌شنیده، او این‌طور تعریف می‌کند: آن قدر این نمایش گیرا بود که به خودم آمدم و دیدم ۴۵ دقیقه است دارم به این نمایش که فقط سه بازیگر داشت، گوش می‌دادم و برایم به‌طور عجیبی جذاب بود. به خودم نهیب زدم؛ مینو در هر نمایش بهترین خودت باش، چون تو هم سال‌ها بعد قضاوت می‌شوی. این کارگردان رادیو تصریح می‌کند: بارها شنیده‌ایم می‌گویند تنها صداست که می‌ماند، امروزه با این فناوری‌های دیجیتال امکان ماندگاری همه چیز وجود دارد اما ممکن است نتوانید یک تئاتر متعلق به ۵۰ سال گذشته را با کیفیت بالا، امروز تماشا کنید اما نمایش رادیویی را چند دهه بعد هم می‌توان با همان کیفیت گوش کرد. این ماندگاری‌ها باعث می‌شود ما هم در سال‌های آینده قضاوت شویم به همین دلیل تلاش می‌کنیم چشم‌هایمان را روی محدودیت‌ها ببندیم و کم نگذاریم. جبارزاده درباره این که موضوع و متن نمایش‌ها چگونه انتخاب می‌شود، اظهار می‌کند: خیلی وقت‌ها با توجه به اتفاقات و حال و هوای روز، موضوع نمایش‌ها توسط اتاق‌های فکر و مدیران انتخاب می‌شود. دفتر ادبیات نمایش با مسئولیت امین رهبر در انتخاب موضوعات نقش دارد. رهبر، دکترای فلسفه هنر دارد و از افرادی است که می‌داند سراغ چه فضایی برود. جبارزاده معتقد است، هنرمندان با سابقه رادیو هم می‌توانند در انتخاب متن‌ها و موضوعات نظر کارشناسی داشته باشند، چرا که چم و خم کار را می‌دانند، خط قرمزها را می‌شناسند و با ذائقه شنونده آشنا هستند.